

Nr 276.

Av herrar **Clason** och **Hellberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående löne- och pensionsreglering för befattningshavare vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 115 angående löne- och pensionsreglering vid universiteten m. m. begäres (s. 186) i fråga om medicinska kliniken vid karolinska institutet följande anslag till amanuenser:

	Arvode kr.
1 amanuens, tillika underläkare	3,600:—
1 „ , ...	1,800:—
1 „ , ...	1,800:—

Samtliga dessa amanuensbefattningar äro emellertid likvärdiga med hänsyn till kompetens, ansvar och arbete. Envar av vid dem anställda amanuenser har sin avdelning att sköta omedelbart under professorn-chefen.

För närvarande äro platserna besatta på följande sätt:

1 amanuens, tillika underläkare: Med. Dr. A. W., avd. III, 36 sängar	
1 „ , ... Med. Dr. E. L., „ VI, 40 „	
1 „ , ... Med. Lic. A. G., „ IV, 36 „	

Förhållandena äro enahanda även i fråga om en andre amanuensbefattning vid öronkliniken och en dylik befattning vid syfilidologiska kliniken, vilkas arvoden likaledes dock föreslagits till blott 1,800 kronor.

Också har karolinska institutets lärarkollegium vitsordat, att ifrågavarande 4 andre amanuenser hava fullkomligt samma arbete som sina högre avlönade kamrater, och att intet som helst skäl finnes, varför de skulle hava en lägre lön än dessa (prop. sid. 180).

I viss mån jämförliga äro även motsvarande platser å kirurgiska kliniken, för vilka k. propositionen föreslår (sid. 186),

1 amanuens, tillika underläkare	3,600:—
1 „ , ...	1,800:—
1 „ , ...	1,800:—

Dessa platser äro för närvarande fördelade på följande sätt:

1:ste amanuens (tillika underläkare) Med. Lic. R. R., avd. X, 30 sängar	
2:dre „ ..... Med. Lic. A. W., „ XIII, 43 „	
„ „ ..... Med. Lic. G. L., „ XII, 34 „	

Samtliga kliniska amanuensbefattningar besättas av utexaminerade läkare, som i regel ha flera (ända till 5 och mera) sjukhustjänsteår efter avlagd medicine licentiat-examen. Det förekommer jämväl, att de disputerat för medicine doktorsgrad. Medelåldern överstiger 30 år. Platserna bibehållas i allmänhet i 3 år och äro således ingalunda att anse som passageplatser (jämför prop. sid. 177). Den "praktiska utbildning", om vilken därstädes talats såsom avsedd att förvärfvas på platserna ifråga, är tvärtom en av de viktigaste förutsättningarna för att erhålla desamma, såväl med hänsyn till vården av patienterna som ock handledandet av medicine kandidaterna. Befattningarna tillträdas således *efter* "fullbordad utbildning" och äro avsedda för ytterligare specialutbildning och för akademiskt avancemang.

Ikke dess mindre föreslås samma — eller till och med lägre — lön för dessa underläkare (2:dre amanuens) som för de *teoretiska amanuenserna* (sid. 190), som äro medicine studerande eller yngre medicine kandidater, vilkas arbete i genomsnitt kan taga några få timmar pr dag och vilkas sysselsättning icke är läkarens.

Det bör ock observeras, att för motsvarande andre "amanuens"-befattningar vid de medicinska, resp. kirurgiska klinikerna i Uppsala och Lund propositionen föreslagit högre löner än för dem i Stockholm.

Belysande för löneförslaget är också, att för motsvarande underläkartjänster i Stockholms stad, vilka dock *ej hava skyldighet att lämna undervisning*, erhålles en lön av (utom dyrtidstillägg å 27 %):

Under 1:sta året	= 5,700 kronor,
därefter	6,300 „

Dessa platser kunna i vida högre grad betraktas såsom passageplatser än motsvarande inom karolinska institutet.

Då nu ifrågavarande "amanuenser" vid institutet i allmänhet äro gifta, ha de föga nytta av det rum på Serafimerlasarettet såsom förenat med befattningen är upplåtet åt envar av dem, och som för övrigt måste betecknas såsom skäligen torftigt. De få ej ens tillgodogöra sig hyresersättning härför.

Då så små årslöner som de ifrågasatta i många fall knappast räcka till att betala räntan på studiekostnaderna, bliva de ifrågavarande platserna a priori förbehållna förmögnare och ekonomiskt oberoende läkare. Den oegentlighet, som ligger däri att specialutbildningsplatser av denna betydelse således äro förbehållna ett fåtal, är uppenbar.

Arbetet, som varar 8—10 timmar om dygnet eller mera, lämnar i allmänhet föga rum för extraförtjänster. Utövandets av privat läkarpraktik är statutenligt förbjudet. Däremot är, såsom av ovanstående framgår, arbetet — underläkarens arbete på en särskild sjukhusavdelning — i hög grad ansvarsfullt och fullkomligt outhärligt för vården och tjänstgöringen vid institutets nu berörda kliniker.

Goda skäl kunde under sådana förhållanden tala för, att avlöningvillkoren

för här ifrågavarande befattningshavare sattes lika med dem, som utgå till motsvarande underläkarebefattningar vid exempelvis Stockholms stads sjukhus. Då emellertid föga utsikt torde finnas att för närvarande få genomförd en dylik omreglering, vartill icke heller nödiga förarbeten nu synas föreligga, få vi inskränka oss att föreslå en förhöjning av arvodena vid samtliga nu berörda sex "amanuens"-befattningar, nämligen två vid den medicinska kliniken, två vid den kirurgiska, en vid kliniken för öron-, näs- och halssjukdomar och en vid den syfilidologiska kliniken. Vi skulle därvid visserligen finna en höjning till 3,600 kronor eller samma belopp, som föreslås för "1 amanuens, tillika underläkare", befogad, men då propositionen för övriga kliniska andre "amanuenser" vid såväl universiteten som karolinska institutet stannat vid ett arvode av 3,000 kronor, finna vi oss böra begränsa oss till samma belopp.

Vi få alltså hemställa, att riksdagen ville besluta,

att arvodet för var och en av de nu ifrågavarande sex "andre" amanuenserna vid karolinska institutets medicinska, kirurgiska och syfilidologiska kliniker samt dess klinik för öron-, näs- och halssjukdomar skall utgöra 3,000 kronor i stället för 1,800 kronor; samt

att den i den kungl. propositionen föreslagna anslagssumman i följd härav skall höjas med 7,200 kronor.

Stockholm den 16 april 1925.

Sam. Clason.

Mauritz Hellberg.
